

Κοινή Υπουργική Απόφαση Αριθμ.

Γ3α/Γ.Π.οικ.44342/2019

ΦΕΚ 2289/Β/11-6-2019

**Ενιαίο πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας των
Κοινοτικών Κέντρων Ψυχικής Υγείας Παιδιών και
Εφήβων (Κο.Κε.Ψ.Υ.Π.Ε.).**

ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠΟΥΡΓΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ – ΥΓΕΙΑΣ –

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθ. 5, παρ. 3 του ν. 2716/1999 (ΦΕΚ Α' 96) «Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών ψυχικής υγείας και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με το αρθ. 144 του ν. 4600/2019 (ΦΕΚ Α' 43) και ισχύει.
2. Τα άρθρα 91 και 93 του ν. 2071/1992 (ΦΕΚ Α' 123) «Εκσυγχρονισμός και οργάνωση Συστήματος Υγείας».
3. Το άρθ. 67 του ν. 4486/2017 (ΦΕΚ Α' 115) «Μεταρρύθμιση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, επείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας και άλλες διατάξεις».
4. Τον ν. 4461/2017 (ΦΕΚ Α' 38) «Μεταρρύθμιση της Διοικητικής Οργάνωσης των υπηρεσιών ψυχικής υγείας, Κέντρα Εμπειρογνωμοσύνης σπάνιων και πολύπλοκων νοσημάτων, τροποποίηση συνταξιοδοτικών ρυθμίσεων του ν. 4387/2016 και άλλες διατάξεις».
5. Την παρ. 2 του άρθ. 27 του ν. 4320/2015 (ΦΕΚ Α' 29) «Ρυθμίσεις για τη λήψη άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, την οργάνωση της Κυβέρνησης και των Κυβερνητικών Οργάνων και λοιπές διατάξεις».
6. Την περ. ε της παρ. 5 του άρθ. 24 του ν. 4270/2014 (ΦΕΚ Α' 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

7. Το π.δ. 121/2017 (ΦΕΚ Α' 148) «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

8. Το π.δ. 125/2016 (ΦΕΚ Α' 210) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών»,

9. Το π.δ. 123/2016 (ΦΕΚ Α' 208) «Ανασύσταση και μετονομασία του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ...».

10. Το π.δ. 73/2015 (ΦΕΚ Α' 116) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».

11. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98).

12. Την υπ' αριθμ. Υ29/8.10.2015 (ΦΕΚ Β' 2168) απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών Γεώργιο Χουλιαράκη».

13. Την αριθμ. Υ5α,β/ΓΠ39321/30.3.2010 (ΦΕΚ Β' 453) υπουργική απόφαση με θέμα «Σύστημα διοικητικής και οικονομικής διαχείρισης, ελέγχου και παρακολούθησης της ποιότητας σε μονάδες ψυχικής υγείας».

14. Την απόφαση 33542/15.4.2014 (ΑΔΑ:ΒΙΦ2Θ-Μ47) της Υφυπουργού Υγείας με θέμα «Τήρηση Πληροφοριακού Συστήματος Παρακολούθησης των Μονάδων Ψυχικής Υγείας».

15. Την αριθμ. Υ5α,β/ΓΠοικ.39677/30.4.2013 (ΦΕΚ Β' 1085) απόφαση «Τροποποίηση της κοινής υπουργικής απόφασης Υ5β/ΓΠοικ.35724/4.4.2002 (ΦΕΚ Β' 485) «Ορισμός του κατά το άρθρο 13 του ν. 2716/1999 ειδικού ενοποιημένου κλειστού νοσηλίου και τροποποίηση της αριθμ. Υ4α/οικ. 1320/98 κοινής υπουργικής απόφασης περί ορισμού νοσηλίου Νοσοκομείων».

16. Την υπ' αριθμ. 17/256η Ολομ./24.6.2016 απόφαση του ΚΕ.Σ.Υ. για την «Επικαιροποίηση των με αριθμ. 3/128η Ολομ./23.1.1997 «Οργάνωση και Λειτουργία Κέντρων Ψυχικής Υγείας» και 4/128η Ολομ./23.1.1997 «Οργάνωση και λειτουργία των Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων» αποφάσεων του ΚΕ.Σ.Υ».

17. Την υπ' αριθμ. Α1β/Γ.Π.οικ.31151/20.4.2018 απόφαση «Συγκρότηση και ορισμός μελών στην Ομάδα Εργασίας για την επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου για την οργάνωση και λειτουργία των Κέντρων Ψυχικής Υγείας και των Κοινοτικών Κέντρων Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

18. Την αριθμ. πρωτ. Β1α/25526/3.4.2019 εισήγηση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, σύμφωνα με την οποία η δαπάνη που θα προκύψει θα βαρύνει τις πιστώσεις των οικείων Α.Λ.Ε. της κατηγορίας 212 «μεικτές αποδοχές τακτικών υπαλλήλων» και της κατηγορίας 219 «εργοδοτικές εισφορές τακτικών υπαλλήλων των

Φ/ΕΦ. 1015-901 «Αμοιβές και αποζημιώσεις υπαλλήλων νοσοκομείων ΕΣΥ» του προϋπολογισμού του Υπουργείου για το οικονομικό έτος 2019 και για κάθε ένα από τα επόμενα οικονομικά έτη, αποφασίζουμε:

Καθορίζουμε τις αρχές, τις προϋποθέσεις, τη στελέχωση, τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας των Κοινοτικών Κέντρων Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων, ως ακολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 1

Αρχές Λειτουργίας

Τα Κοινοτικά Κέντρα Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων εφαρμόζουν και διέπονται από τις ακόλουθες αρχές:

α. Τις αρχές που ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2716/1999 και στο άρθρο 91 του ν. 2071/1992.

β. Την προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με ψυχικές διαταραχές, όπως αυτά αναφέρονται στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία του Ο.Η.Ε. η οποία κυρώθηκε με το ν. 4074/2012 και στη λοιπή κείμενη νομοθεσία, καθώς και κάθε άλλου συνταγματικού δικαιώματος των πολιτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ
ΚΕΝΤΡΩΝ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ

Άρθρο 2

Σκοπός

Το Κοινοτικό Κέντρο Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων (Κο.Κε.ΨΥ.Π.Ε.) αποτελεί Μονάδα Ψυχικής Υγείας για παιδιά, εφήβους (0-18 ετών) και οικογένειες. Αποτελεί μέρος του ευρύτερου δικτύου υπηρεσιών ψυχικής υγείας του Τομέα Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων στον οποίο ανήκει και κατέχει κεντρικό ρόλο στη λειτουργία του.

Σκοπός του Κοινοτικού Κέντρου Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων είναι η παροχή ολοκληρωμένης παιδοψυχιατρικής και ψυχοκοινωνικής φροντίδας στον πληθυσμό του τομέα, με υπηρεσίες πρόληψης, διάγνωσης και θεραπείας.

Η λειτουργία του Κοινοτικού Κέντρου Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων στο πλαίσιο δικτύου υπηρεσιών υποστηρίζει τη διεπιστημονική συνεργασία και διασφαλίζει την παροχή ολοκληρωμένων και συντονισμένων υπηρεσιών και τη συνέχεια στη φροντίδα ψυχικής υγείας στο πληθυσμό του Τομέα.

Άρθρο 3

Παρεχόμενες υπηρεσίες

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες από τα Κοινοτικά Κέντρα Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων είναι:

α. Τομεοποιημένες υπηρεσίες πρόληψης και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας των παιδιών, των εφήβων και των οικογενειών τους, οι οποίες απευθύνονται στο γενικό πληθυσμό, αλλά και σε ειδικές ομάδες ή ομάδες υψηλού κινδύνου.

Οι ανωτέρω υπηρεσίες οργανώνονται και δραστηριοποιούνται παράλληλα σε τρία επίπεδα:

- Πρωτογενής πρόληψη, στην οποία εντάσσονται προγράμματα ενημέρωσης / ευαισθητοποίησης σχετικά με θέματα ψυχικής υγείας των παιδιών (όπως ενδεικτικά εισηγήσεις, σεμινάρια σε επαγγελματίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, εκπαιδευτικούς και κοινωνικούς φορείς, ομάδες γονέων με στόχο την ενδυνάμωση του γονεϊκού ρόλου, την ενημέρωση σχετικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες ψυχικής υγείας και την πρόσβαση σε αυτές).
- Δευτερογενής πρόληψη, η οποία περιλαμβάνει προγράμματα πρώιμης ανίχνευσης / διάγνωσης αναπτυξιακών, ψυχολογικών και ψυχοκοινωνικών δυσκολιών και έγκαιρης θεραπευτικής παρέμβασης σε συνεργασία με παιδικούς σταθμούς, σχολεία, υπηρεσίες υγείας, κοινωνικές υπηρεσίες της κοινότητας, υπηρεσίες πρόνοιας, δικαστικές και αστυνομικές αρχές.
- Τριτογενής πρόληψη, η οποία στοχεύει στην αντιμετώπιση - αποκατάσταση παιδιών και εφήβων με σοβαρά θέματα σχολικής και κοινωνικής λειτουργικότητας, την αναγνώριση και αντιμετώπιση ψυχοπιεστικών παραγόντων στο οικογενειακό και σχολικό περιβάλλον, και την έγκαιρη ψυχοκοινωνική παρέμβαση σε ειδικές περιπτώσεις διαζυγίου, υιοθεσίας, κακοποίησης, μετανάστευσης, πένθους, χρόνιας νόσου και αναπηρίας.

β. Υπηρεσίες διάγνωσης και θεραπείας

Το Κοινοτικό Κέντρο Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων παρέχει ολοκληρωμένη διαγνωστική αξιολόγηση και θεραπευτική αντιμετώπιση των ψυχικών διαταραχών, των ψυχοκοινωνικών προβλημάτων και των αναπτυξιακών διαταραχών των παιδιών και των εφήβων.

Αποτελεί τη Μονάδα Ψυχικής Υγείας, που υποδέχεται το παιδί / έφηβο και την οικογένεια κατά την πρώτη τους επαφή με τις υπηρεσίες ψυχικής υγείας, καλύπτει όλες τις ομάδες του πληθυσμού της περιοχής ευθύνης του και όλο το φάσμα της ψυχοπαθολογίας του παιδιού και του εφήβου.

Η διαγνωστική αξιολόγηση περιλαμβάνει την πραγματοποίηση όλων των απαραίτητων διαγνωστικών εκτιμήσεων από τη διεπιστημονική ομάδα, ώστε να υπάρξει έγκαιρη θεραπευτική αντιμετώπιση με την ενδεικνυόμενη θεραπευτική παρέμβαση ή παραπομπή σε εξειδικευμένη / κατάλληλη μονάδα του Τομέα.

Η έγκυρη και έγκαιρη διάγνωση των ψυχικών διαταραχών και η αξιολόγηση των ψυχοκοινωνικών αναγκών των παιδιών και των εφήβων βασίζεται στο συνεργατικό τρόπο λειτουργίας της διεπιστημονικής ομάδας του Κοινοτικού Κέντρου, η οποία αξιολογεί τις ψυχικές δυσκολίες του παιδιού / εφήβου, αλλά και τις δυσκολίες που σχετίζονται με το περιβάλλον του (οικογενειακή δυσλειτουργία, σχολικό πρόβλημα, κοινωνικές δυσκολίες), έτσι ώστε να προσεγγίζει και να κατανοεί όλες τις πτυχές που συνθέτουν το πρόβλημα (ψυχιατρικό / ψυχολογικό, κοινωνικό) και να παρέχει αποτελεσματική θεραπευτική αντιμετώπιση, με στόχο την πρόληψη ή τον περιορισμό των μακροχρόνιων συνεπειών των ψυχικών διαταραχών και των ψυχοκοινωνικών προβλημάτων των παραπεμπόμενων παιδιών και εφήβων.

Η συντριπτική πλειοψηφία των ψυχικών διαταραχών των παιδιών και των εφήβων αντιμετωπίζεται θεραπευτικά στο Κοινοτικό Κέντρο Ψυχικής Υγείας και οι θεραπευτικές παρεμβάσεις περιλαμβάνουν ολόκληρη την οικογένεια καθώς και συνεργασίες με το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον του παιδιού / εφήβου.

Η απομάκρυνση του παιδιού ή του εφήβου από το φυσικό περιβάλλον διαβίωσής του (οικογένεια, σχολείο, γειτονιά) επιδιώκεται να αποφευχθεί κατά το δυνατόν και έχει περιορισμένες ενδείξεις. Σε τέτοιες περιπτώσεις, το Κοινοτικό Κέντρο Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων έχει την ευθύνη της κατάλληλης παραπομπής και της διασφάλισης της συνέχειας στη φροντίδα ψυχικής υγείας του παιδιού ή του εφήβου.

γ. Υπηρεσίες πιστοποίησης για επιδόματα

Ψυχομετρικές δοκιμασίες και βεβαίωση για την ανάγκη διενέργειας θεραπευτικών πράξεων για χρήση στα ασφαλιστικά ταμεία των ενδιαφερομένων.

δ. Υπηρεσίες συνεργασίας με Υπηρεσίες και Φορείς

- Συνεργασία με την Εκπαίδευση και πιστοποίηση μαθησιακών δυσκολιών.

Τα Κοινοτικά Κέντρα Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων διαγιγνώσκουν και πιστοποιούν τις μαθησιακές δυσκολίες μόνο με την προϋπόθεση ότι έχουν την απαραίτητη κλινική στελέχωση, η οποία περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον Ειδικό Παιδαγωγό, Ψυχολόγο, Ψυχίατρο Παιδιών και Εφήβων και Λογοπεδικό.

- Συνεργασία με υπηρεσίες της Δικαιοσύνης (εισαγγελικές παραγγελίες και άλλες πράξεις).

Στο πλαίσιο συνεργασίας με το νομικό σύστημα (δικαστικές αρχές, εισαγγελία ανηλίκων, επιμελητές ανηλίκων, αστυνομικές αρχές, συνήγορος του Πολίτη κ.α.) οι κοινοτικές υπηρεσίες παιδιών και εφήβων δέχονται παραπομπές για διάγνωση - αξιολόγηση ή και για θεραπευτικούς λόγους (ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις).

Τα αιτήματα και οι παραπομπές από το δικαστικό σύστημα αφορούν παιδιά, εφήβους και οικογένειες που διαμένουν στην περιοχή ευθύνης της Τομεοποιημένης κοινοτικής υπηρεσίας ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων.

Γνωμάτευση για δικαστική χρήση δίδεται μόνο κατόπιν εισαγγελικής εντολής.

- Συνεργασία ή / και υποστήριξη άλλων μονάδων του Τομέα (υπηρεσίες υγείας, μονάδες νοσηλείας, προνοιακές μονάδες, μονάδες ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης, κέντρα επανένταξης, μονάδες της τοπικής αυτοδιοίκησης, ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα).

ε. Εκπαίδευση

Εκπαίδευση επαγγελματιών ψυχικής υγείας όλων των ειδικοτήτων ιατρικού και μη ιατρικού προσωπικού, που στελεχώνουν την πολυκλαδική / διεπιστημονική ομάδα.

Συνεχιζόμενη εκπαίδευση του προσωπικού του Κοινοτικού Κέντρου Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων.

στ. Έρευνα

Έρευνα επικεντρωμένη στις παρεχόμενες υπηρεσίες, στην πρόληψη (ανίχνευση αναπτυξιακών και άλλων δυσκολιών) και στις ειδικότερες ανάγκες του πληθυσμού του Τομέα.

ζ. Αξιολόγηση

Αξιολόγηση της λειτουργίας του Κοινοτικού Κέντρου Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων και των παρεχόμενων υπηρεσιών, σε συνεργασία με εποπτεύοντες και άλλους φορείς με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας.

Άρθρο 4

Σύσταση – Στελέχωση

1. Τα Κοινοτικά Κέντρα Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων συνιστώνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 5 του ν. 2716/1999, ως αποκεντρωμένες οργανικές μονάδες των Νοσοκομείων.

2. Οι θέσεις του προσωπικού των Κοινοτικών Κέντρων Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων συνιστώνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 5 του ν. 2716/1999.

3. Η στελέχωση του Κοινοτικού Κέντρου Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων για πληθυσμό ευθύνης 250.000 κατοίκων διαμορφώνεται ως εξής:

- τέσσερις (4) ΠΕ Ψυχιάτρων Παιδιών και Εφήβων,
- τρεις (3) ΠΕ Ψυχολόγων,
- δύο (2) ΤΕ Εργοθεραπευτών,
- τρεις (3) ΠΕ Κοινωνικών Λειτουργών ή ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργών,
- δύο (2) ΤΕ Επισκεπτών Υγείας / ΠΕ Δημόσιας και Κοινοτικής Υγείας,
- δύο (2) ΠΕ Λογοπεδικών ή ΤΕ Λογοθεραπευτών,
- ένας (1) ΠΕ Ειδικών Παιδαγωγών,
- ένας (1) ΥΕ Γενικών καθηκόντων,

- δύο (2) ΠΕ Διοικητικού ή ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού και ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων.

Σε περιπτώσεις που ο υποτομέας ευθύνης του Κοινοτικού Κέντρου Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων αφορά μικρότερο πληθυσμό ή πρόσθετες κοινοτικές υπηρεσίες, η στελέχωση του Κέντρου Ψυχικής Υγείας δύναται να προσαρμόζεται αναλόγως με απόφαση του Υπουργού Υγείας.

4. Υπεύθυνος για το συντονισμό και τη λειτουργία του Κοινοτικού Κέντρου Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων είναι ιατρός με βαθμό Διευθυντή ο οποίος επιλέγεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Συνεκτιμάται η εμπειρία και η εξειδίκευση στην Κοινοτική Ψυχιατρική.

Άρθρο 5

Βασικές Αρχές Λειτουργίας των Κοινοτικών Κέντρων Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων

1. Ωράριο λειτουργίας

Τα Κοινοτικά Κέντρα Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων έχουν ολοήμερη λειτουργία, επί πενθημέρου βάσεως.

Το ωράριο λειτουργίας των Κέντρων Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων δύναται να διευρυνθεί μετά την προσθήκη του αναγκαίου προσωπικού.

2. Οι υπηρεσίες των Κοινοτικών Κέντρων Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων δέχονται και εξετάζουν ασθενείς τόσο κατόπιν προσυνηννόησης όσο και εκτάκτως.

3. Το προσωπικό εκτελεί τα καθήκοντα που προκύπτουν εκ της ειδικότητάς του και επιπλέον συμμετέχει στις διεπιστημονικές ομάδες του Κέντρου και στις ανάλογες δραστηριότητες.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 10 Ιουνίου 2019